

บทที่ 2 กรอบแนวคิดการจัดการโซ่อุปทานในธุรกิจสหกรณ์

- บริบทโลกยุคใหม่และผลกระทบที่มีต่อเศรษฐกิจ สังคม
- บริบทการดำเนินงานของสหกรณ์ไทย และแนวทางเชิงยุทธศาสตร์ฯ
- กรอบแนวคิดการจัดการโซ่อุปทานในธุรกิจสหกรณ์

ปัญหาการก่อการร้าย

ศูนย์รวมอำนาจทางเศรษฐกิจ

วิกฤตเศรษฐกิจ

การแย่งชิงแรงงานและทุน

ความขัดแย้ง

ทางการเมือง

ปัญหาความเหลื่อมล้ำ

ไม่เป็นธรรมในสังคม

นวัตกรรม-เทคโนโลยี
ที่ก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว

วิกฤตอาหาร -พลังงาน

ประเด็นท้าทายเชิงยุทธศาสตร์

สิทธิมนุษยชน

ภาวะโลกร้อน/

ภัยแล้ง

การก้าวสู่สังคม

ผู้สูงอายุ

ภัยพิบัติ ธรรมชาติ

สิ่งแวดล้อม

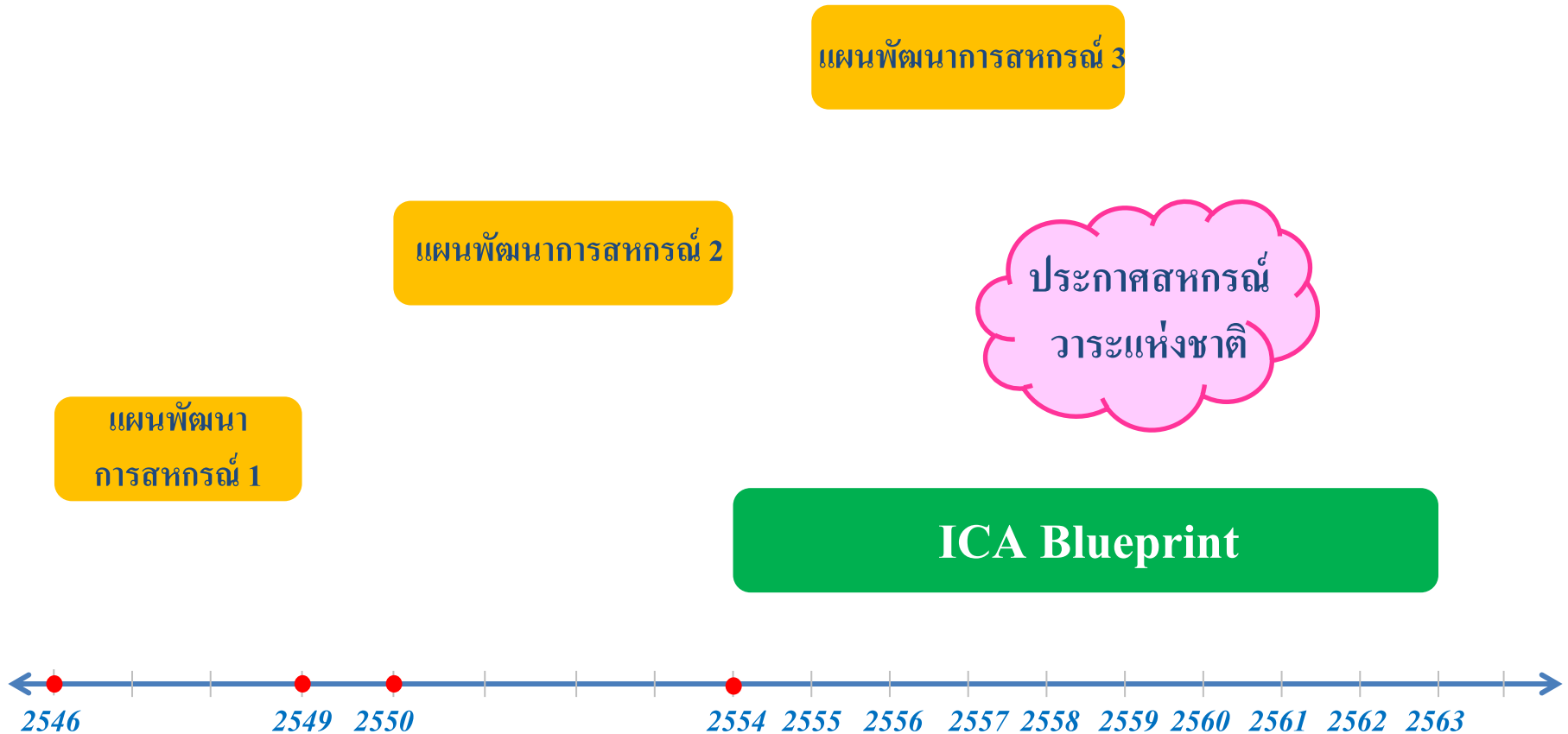
แนวโน้มความต้องการ

อาหารปลอดภัย

กระแสโลกาภิวัตน์

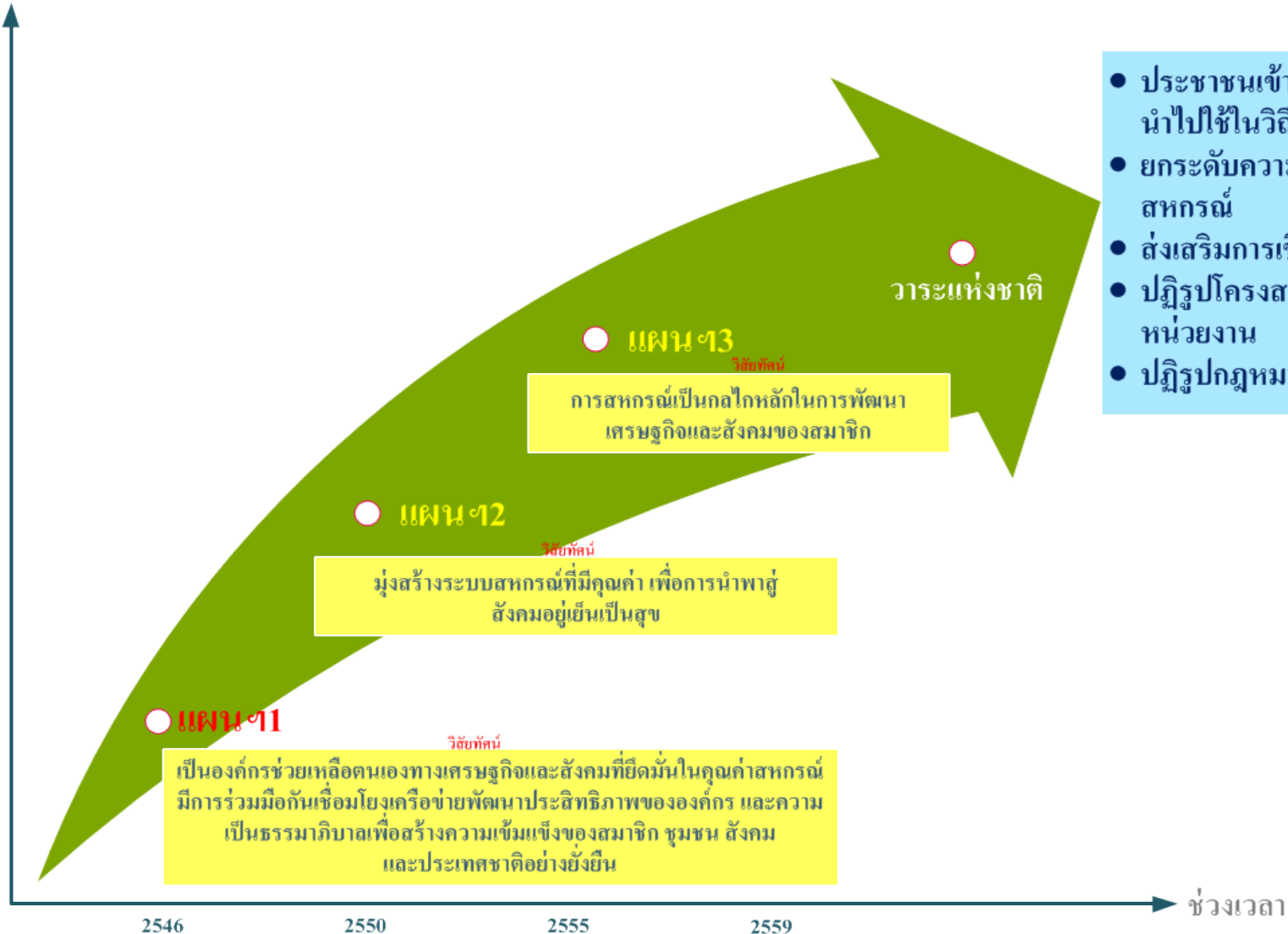
ภาวะการแข่งขันภายใต้เงื่อนไขเศรษฐกิจใหม่

เกี่ยวกับกรอบทิศทางเชิงยุทธศาสตร์การพัฒนากองการสหกรณ์

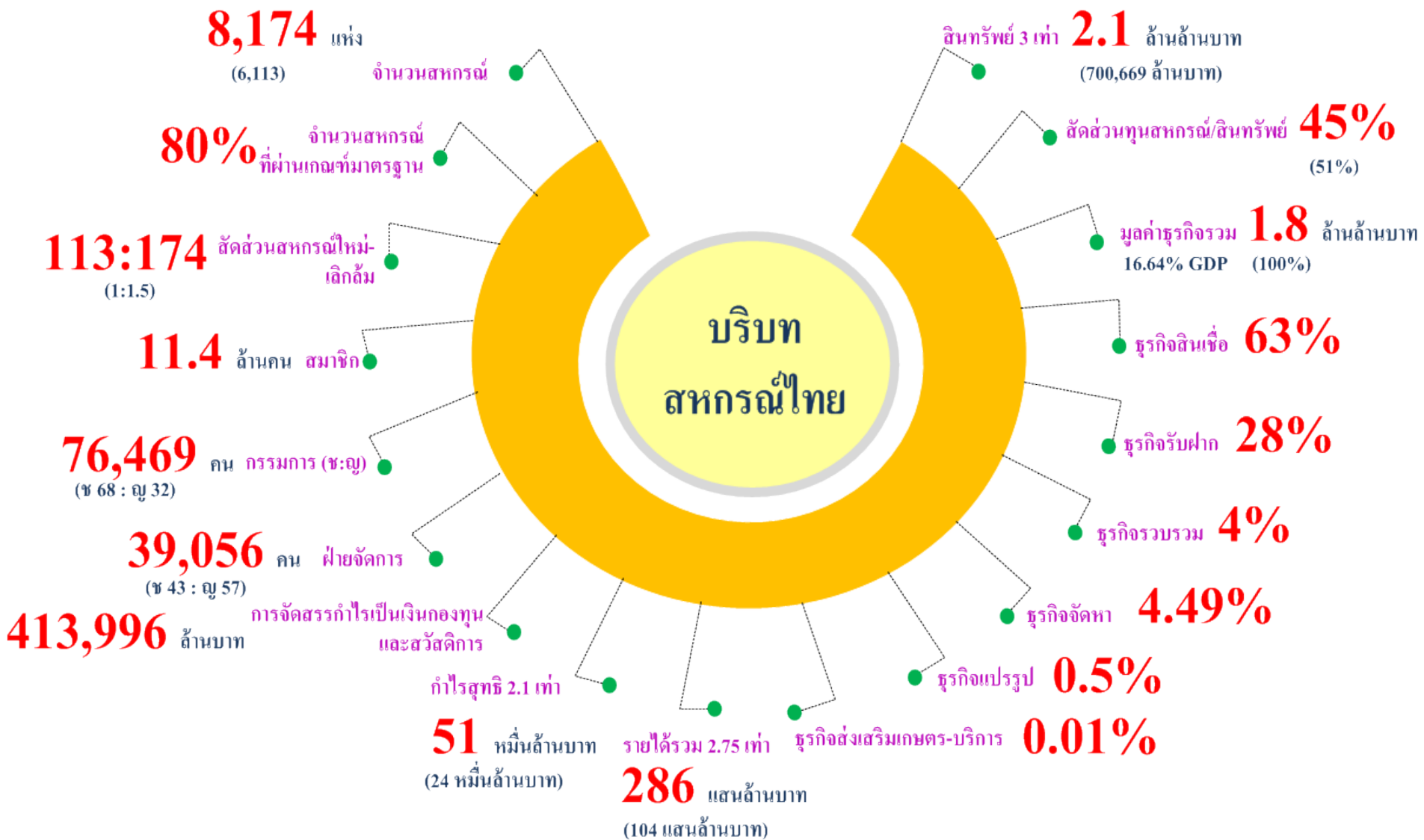
เป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ของแผนพัฒนาในช่วงเวลาต่าง ๆ

ทิศทางการพัฒนา

- ประชาชนเข้าใจ-ศรัทธาและนำไปใช้ในวิถีชีวิต
- ยกระดับความเข้มแข็งของสหกรณ์
- ส่งเสริมการเชื่อมโยงเครือข่าย
- ปฏิรูปโครงสร้าง/ขบวนการ/หน่วยงาน
- ปฏิรูปกฎหมาย

บริบทสหกรณ์ไทย

ทิศทางแนวโน้มที่สำคัญ

เป้าหมาย

มุ่งยกระดับขีดความสามารถของการสหกรณ์
เพื่อลดความเหลื่อมล้ำ สร้างความเป็นธรรมในสังคม

ยุทธศาสตร์ที่ 1

ยกระดับการมีส่วนร่วมของ
ภาคีสหกรณ์เพื่อความเข้มแข็ง
เป็นปึกแผ่น

กำหนด Agenda และ Road
Map และ Platform การ
เชื่อมโยงธุรกิจระหว่างสหกรณ์

ปฏิรูปโครงสร้างขบวนการ
สหกรณ์ที่เกื้อหนุนการ
เชื่อมโยงธุรกิจเพื่อสร้างความ
เข้มแข็งเป็นปึกแผ่น

นำนวัตกรรม PPP มาใช้ใน
การบูรณาการการทำงาน
ร่วมกันเพื่อมุ่งเป้าไปที่สหกรณ์
ในการนำประโยชน์สู่สมาชิก

สร้างกลไกในการยกระดับ
สมรรถนะสมาชิก ผู้นำ
ฝ่ายจัดการและผู้มีส่วนได้
ส่วนเสีย

พัฒนาเครือข่ายธุรกิจสหกรณ์
(Co-ops to Co-ops Business)

ยุทธศาสตร์ที่ 2

ยกระดับมูลค่าเพิ่มแก่
ผลิตภัณฑ์สหกรณ์

กำหนด Agenda และ Roadmap
ส่งเสริมการจัดการโซ่อุปทานใน
ธุรกิจสหกรณ์ (GVC)

พัฒนาและเผยแพร่ Platform
การยกระดับกิจกรรมสหกรณ์
ภายใต้โซ่อุปทาน
(Functional Upgrading)

พัฒนาและเผยแพร่ Platform
การยกระดับกระบวนการภายใต้
โซ่อุปทาน
(Process Upgrading)

พัฒนาและเผยแพร่ Platform
การยกระดับผลิตภัณฑ์
(Product Upgrading)

จัดตั้งและดำเนินงาน
หน่วยส่งเสริมธุรกิจสหกรณ์
ภายใต้กรอบการยกระดับ
มูลค่าเพิ่มผลิตภัณฑ์

ยุทธศาสตร์ที่ 3

พัฒนาระบบการเงินสหกรณ์
ที่เอื้อต่อความมั่นคง
มีเสถียรภาพ

จัดทำ Agenda และ Road Map
การพัฒนาระบบการเงินสหกรณ์
ในแนวทางการพึ่งพา
และร่วมมือกัน

สร้างความเข้าใจแก่คนในสังคม
และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในบริบท
ของสหกรณ์ในด้านการเงิน

ส่งเสริมการจัดตั้งกองทุน
เสถียรภาพเพื่อประกันความ
มั่นคงในระบบสหกรณ์ภายใต้
การกำกับดูแลของสมาชิก

สร้างกลไกการจัดการเรียนรู้ด้าน
ความรู้พื้นฐานการเงินที่เข้าถึง
และสร้างความเข้าใจแก่สมาชิก
และ Stakeholder

ส่งเสริมให้สหกรณ์เป็นสถาบัน
การเงินของประชาชนในการสร้าง
วินัยการเงินให้ความรู้พื้นฐานและ
การเข้าถึงบริการการเงิน
อย่างเป็นธรรม

ยุทธศาสตร์ที่ 4

พัฒนาระบบสนับสนุน
และสิ่งอำนวยความสะดวก

กำหนด Agenda และ Road
Map การพัฒนาระบบ
สนับสนุนฯ

ปฏิรูประบบงบประมาณสำหรับ
หน่วยงานรัฐที่เกี่ยวข้องกับการ
ส่งเสริมสหกรณ์ให้มีเอกภาพและ
มีกลไกติดตาม-ประเมินผล

ปฏิรูปกฎหมาย/ข้อบังคับและ
กลไกการกำกับดูแล

พัฒนาระบบ ICT เพื่อรองรับ
การเชื่อมโยงธุรกิจของระบบ
สหกรณ์ควบคู่กับการตรวจสอบ

สร้างกลไกการจัดการความรู้แก่
เยาวชนและ Stakeholder ให้เข้าถึง
และเข้าใจ ตลอดจนเข้ามามีส่วนร่วม
ในสหกรณ์อย่างเหมาะสม

ชุดความรู้/นวัตกรรมนำการพัฒนา:

คุณค่า-หลักการสหกรณ์ ↔ ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ↔ การจัดการโซ่อุปทานสากล (GVC)
การยกระดับมูลค่าเพิ่ม (Moving up value chain) ↔ ICA Blueprint ↔ การพัฒนาที่ยั่งยืน

พัฒนาเครือข่ายธุรกิจสหกรณ์
(Co-ops to Co-ops Business)

กำหนด Agenda และ Road Map
และ Platform การเชื่อมโยงธุรกิจ
ระหว่างสหกรณ์

ยุทธศาสตร์ที่ 1

ยกระดับการมีส่วนร่วม
ของภาคีสหกรณ์
เพื่อความเข้มแข็งเป็นปึกแผ่น

สร้างกลไกในการยกระดับ
สมรรถนะสมาชิก ผู้นำ
ฝ่ายจัดการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

ปฏิรูปโครงสร้างขบวนการสหกรณ์
ที่เกื้อหนุนการเชื่อมโยงธุรกิจเพื่อ
สร้างความเข้มแข็งเป็นปึกแผ่น

นำนวัตกรรม PPP มาใช้
ในการบูรณาการการทำงานร่วมกัน
เพื่อมุ่งเป้าไปที่สหกรณ์
ในการนำประโยชน์สู่สมาชิก

จัดตั้งและดำเนินงาน
หน่วยส่งเสริมธุรกิจสหกรณ์
ภายใต้กรอบการยกระดับ
มูลค่าเพิ่มผลิตภัณฑ์

กำหนด Agenda และ
Roadmap ส่งเสริมการ
จัดการโซ่อุปทานในธุรกิจ
สหกรณ์ (GVC)

ยุทธศาสตร์ที่ 2

ยกระดับมูลค่าเพิ่ม
แก่ผลิตภัณฑ์สหกรณ์

พัฒนาและเผยแพร่
Platform การยกระดับ
ผลิตภัณฑ์
(Product Upgrading)

พัฒนาและเผยแพร่
Platform การยกระดับ
กิจกรรมสหกรณ์
ภายใต้โซ่อุปทาน
(Functional Upgrading)

พัฒนาและเผยแพร่ Platform
การยกระดับกระบวนการ
ภายใต้โซ่อุปทาน
(Process Upgrading)

จัดทำ Agenda และ Road Map
การพัฒนาระบบการเงิน
สหกรณ์ในแนวทางการพึ่งพา
และร่วมมือกัน

สร้างความเข้าใจแก่คนในสังคม
และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในบริบท
ของสหกรณ์ในด้านการเงิน

ส่งเสริมให้สหกรณ์เป็น
สถาบันการเงินของประชาชน
ในการสร้างวินัยการเงินให้
ความรู้พื้นฐานและการเข้าถึง
บริการการเงินอย่างเป็นธรรม

ยุทธศาสตร์ที่ 3
พัฒนาระบบการเงินสหกรณ์
ที่เอื้อต่อความมั่นคง
มีเสถียรภาพ

ส่งเสริมการจัดตั้งกองทุน
เสถียรภาพเพื่อประกัน
ความมั่นคงในระบบสหกรณ์
ภายใต้การกำกับดูแล
ของสมาชิก

สร้างกลไกการจัดการเรียนรู้
ด้านความรู้พื้นฐานการเงินที่
เข้าถึงและสร้างความเข้าใจแก่
สมาชิกและ Stakeholder

สร้างกลไกการจัดการความรู้แก่
เยาวชนและ Stakeholder ให้เข้าถึง
และเข้าใจ ตลอดจนเข้ามามีส่วน
ร่วมในสหกรณ์อย่างเหมาะสม

กำหนด Agenda และ Road
Map การพัฒนาระบบ
สนับสนุนฯ

พัฒนาระบบ ICT เพื่อ
รองรับการเชื่อมโยงธุรกิจ
ของระบบสหกรณ์ควบคู่กับ
การตรวจสอบ

ยุทธศาสตร์ที่ 4
พัฒนาระบบสนับสนุน
และสิ่งอำนวยความสะดวก

ปฏิรูประบบงบประมาณ
สำหรับหน่วยงานรัฐที่
เกี่ยวข้องกับการส่งเสริม
สหกรณ์ให้มีเอกภาพและมี
กลไกติดตาม-ประเมินผล

ปฏิรูปกฎหมาย/ข้อบังคับ
และกลไกการกำกับดูแล

เป้าประสงค์ :

1. สหกรณ์มีการเชื่อมโยงธุรกิจและมีแนวโน้มเติบโตเพิ่มขึ้นทุกปี
2. มีโครงการร่วมลงทุนระหว่างสหกรณ์เพื่อเอื้อประโยชน์ (การเชื่อมโยง) ธุรกิจระหว่างสหกรณ์
3. มีโครงการนำร่อง นวัตกรรม PPP สำหรับผลิตภัณฑ์ยางพารา ข้าวหอมมะลิ ผักอินทรีย์ สินค้าชุมชน ฯลฯ โดยใช้สหกรณ์การเกษตรเป็น ศูนย์กลาง
4. มีสถาบันทรัพยากรมนุษย์ที่มีการสร้างและพัฒนาระบบกลไก การยกระดับสมรรถนะสมาชิก ผู้นำ ฝ่ายจัดการ และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย
5. มีโครงการนำร่องการทำธุรกิจในรูปแบบ Co-ops to Co-ops ทั้งในประเทศและระหว่างประเทศในทิศทางของการค้าที่เป็นธรรม

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 : ยกระดับมูลค่าเพิ่มแก่ผลิตภัณฑ์สหกรณ์

เป้าประสงค์ :

1. สหกรณ์ทุกแห่งมีการกำหนด Agenda และ Roadmap ส่งเสริมการจัดการโซ่อุปทานในธุรกิจสหกรณ์
2. มีโครงการนำร่องการยกระดับกิจกรรมสหกรณ์ภายใต้โซ่อุปทานตามสมรรถนะหลักและบริบทสหกรณ์และเผยแพร่แก่ผู้นำ ฝ่ายจัดการ
3. มีโครงการนำร่องการยกระดับกระบวนการภายใต้โซ่อุปทาน (Process Upgrading) และเผยแพร่แก่ผู้นำและผู้จัดการสหกรณ์
4. มีโครงการนำร่องการยกระดับผลิตภัณฑ์ (Product Upgrading) และเผยแพร่แก่ผู้นำและผู้จัดการสหกรณ์
5. มีหน่วยส่งเสริมธุรกิจสหกรณ์ ที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านการส่งเสริมธุรกิจสหกรณ์ภายใต้กรอบการยกระดับมูลค่าเพิ่มผลิตภัณฑ์

เป้าประสงค์ :

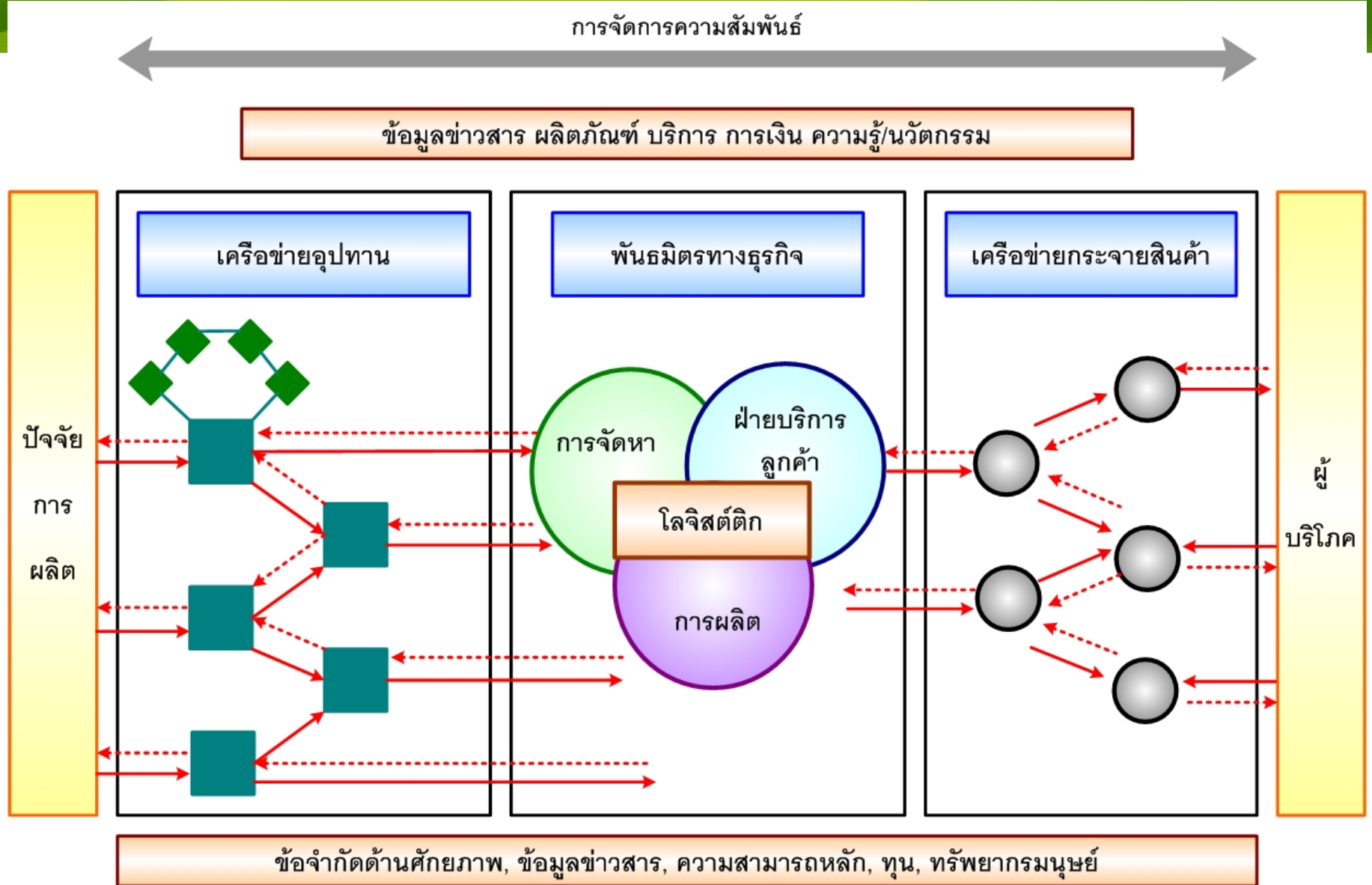
1. องค์กรกลางสหกรณ์มี Agenda และ Platform การเผยแพร่และพัฒนา ระบบการเงินสหกรณ์ที่เอื้อต่อความมั่นคงและมีเสถียรภาพ
2. มีกองทุนเสถียรภาพ (Stabilization Fund) ในรูปแบบของ Mutual Fund เพื่อเป็นหลักประกันความมั่นคงในระบบสหกรณ์ภายใต้การกำกับดูแลของ สมาชิก
3. สหกรณ์ทุกแห่งมีกลไกการจัดการเรียนรู้ด้านความรู้พื้นฐานการเงินแก่ สมาชิกและ Stakeholder
4. นโยบายรัฐส่งเสริมสนับสนุนสหกรณ์ในฐานะสถาบันการเงินของ ประชาชนบนหลักการพึ่งพาและร่วมมือกัน

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 4 : พัฒนาระบบสนับสนุนและสิ่งอำนวยความสะดวก

เป้าประสงค์ :

1. มีนโยบายรัฐ กำหนด Agenda และ Roadmap การพัฒนาระบบสนับสนุนสหกรณ์ในรอบทศวรรษ (2560-2569)
2. มีกลไกการจัดสรรงบประมาณส่งเสริมสหกรณ์ของหน่วยงานรัฐ ที่สอดคล้องและเป็นเอกภาพ เกี่ยวกับและมุ่งไปที่การเสริมความเข้มแข็งของสหกรณ์
3. ปฏิรูปกฎหมายสหกรณ์ให้เอื้อต่ออัตลักษณ์สหกรณ์
4. มีระบบ ICT รองรับการเชื่อมโยงธุรกิจและการติดตามกำกับดูแล
5. มีสถาบันเชี่ยวชาญเฉพาะทางสร้างกลไกการจัดการความรู้แก่เยาวชนและผู้เกี่ยวข้อง

โมเดลของการบูรณาการโซ่อุปทาน (The Integrate Supply Chain Framework)

จุฑาทิพย์ ภัทราวาท และคณะ. 2553. กรอบคิดการจัดการโซ่อุปทาน. (online). http://www.cai.ku.ac.th/article/article_280653.pdf.

Donald J. Bowersay and other, Supply Chain Logistic Management, (Mc Graw Hill, International Edition 2007) P.6